Ч. 185 Субота 20 серпня (1 вересня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Кілька гадок о консолїдациї.

VII.

Попри проводї в консолїдацийній роботї якоїсь суспільности, якогось народу, мусить бути ще й послух для того проводу. Де нема послуху, там нема й консолїдациї. Досьвід же учить, що навіть при слабім проводї послух додає сили. Послухом удержуєсь лад в суспільности і карність у всяких партиях політичних. Але на послух складають ся три важні чинники: сила проводу, цїль того проводу і нарештї воля тих, що мають піддати ся якомусь проводови. Де не стає котрого із тих чинників, там нема й послуху, а де ті чинники, хоч і суть, але слабо дїлають, там і послух слабий; в дальших наслїдках з того виходить, що нема й консолїдациї, або она лиш слаба.

Примінїм же повисше правило до нас і глянемо, в чім у нас хиба. Чуємо всї, що у нас нема консолїдациї, бо преці накликуємо до неї і хочемо єї завести. Річ ясна, що мусить бути якась хиба в услівях тої консолїдациї: або нема проводу, нема ясної цїли в тім проводї, або нема послуху для проводу. О проводї і его цїли, котра єсть та сама, що й цїль цїлої народної роботи, ми вже говорили тай виказали, що як сам провід був у нас завсїгди слабий, так також і цїль его була завсїгди не ясна. Тим способом відпадали нам вже два важні чинники, що складають ся на послух в суспільности; остає ся ще третий — воля тих, що мають приняти на себе обовязок послуху. Коли тамті два чинники слабі, але бодай сей третий досить сильний, то все-таки буде якийсь послух; коли-ж нема сего третого, або коли він слабий то й тамті два не богато або й нїчого не поможуть. Із сего виходить, що в послуху розходить ся найбільше о волю тих, що мали би приняти его за свій обовязок. Пригляньмож ся тепер, чи в нашій суспільности, в нашім народї, єсть воля до послуху, чи єї нема; а коли нема, де в тім і яка причина.

Досьвід учить нас, що найбільшу волю до послуху заявляє наше селяньство, а то длятого, бо єго вже сама сила природи пре до якоїсь консолїдациї взагалї без взгляду, на якій основі; оно чує єї потребу, шукає собі проводу, ловить ся першого лїпшого і готове єму піддати ся. Річ зовсїм ясна, що серед таких обставин можна робити з нашим селяньством — і дїйстно робить ся — всїлякі проби: одні тягнуть єго сюди, другі туди, а треті ще куди инде, а селянин несьвідомий способів, котрими може дійти до цїли, чіпає ся першого-лїпшого, котрий здає ся єму добрий, взглядно котрий єму найбільше обіцює. Ся готовість до послуху у нашого селяньства і пояснює нам, длячого всї політичні верховоди або ті, що хотять ними стати, так радо відкликують ся до селян, длячого з нашим селяньством може кождий досить легко зробити, що хоче; але она заразом і показує нам, що добрий провід з ясною цїлию могли би з нашого селяньства зробити знамениту, народну силу. З другої же сторони знову ся готовість до послуху у наших селян показує нам, що докір політичної деморалїзациї, який наша інтелїґенция дуже часто робить селяньству, не зовсїм оправданий і справедливий. Не перечимо того, що показують ся і прояви деморалїзациї, але на нещастє, — скажім отверто — таки сама наша інтелїґенция по найбільшій части тому винна, а на щастє, прояви ті ще дуже малі, далеко менші, як серед самої нашої інтелїґенциї. То, що ми звичайно називаємо політичною деморалїзациєю у селян, то ще не деморалїзация, то проста і звичайна блуканина людий без проводу, котрі не видять ясно своєї цїли, а мають добру волю до послуху для тих, що показали би їм ту цїль і повели їх до неї.

Зовсїм противно має ся річ з нашою інтелїґенциєю. Аж прикро приходить ся тут констатувати сумні факти, але в нашім переконаню загальне добро вимагає того, а думаємо, що нїякий здорово мислячий чоловік і правдивий патріот не возьме нам того за зле, коли скажемо тут хоч би й яке гірке слово, та простить нам, коли-б ми може в наших поглядах розминули ся з правдою. Впрочім і ми самі раді би були з того, коли-б не так було і не так дїяло ся серед нашої інтелїґенциї, як то може лиш нашим очам представляє ся. Отже, як кажемо, серед нашої інтелїґенциї представляє ся річ зовсїм противно, як серед селяньства: у селяньства як найбільша воля до послуху — у інтелїґенциї она як найменша, майже нема нїякої; селяньство шукає проводу і ловить ся першого лїпшого — інтелїґенция не шукає єго а коли хто й хотів би обняти серед неї провід, то она тому противить ся, ослабляє, ба, й розбиває один провід за другим; селяньство, блукаючи без проводу, може й дає ся політично деморалїзувати — інтелїґенция сьвідомо і „з великої мудрости“ деморалїзує дїйстно сама себе та ще й тягне нарід за собою.

Може кого здивує, що ми взяли тут в порівнанє лиш селяньство і інтелїґенцию, а міщаньство лишили зовсїм на боцї. Се зро-

42)

Матій Сандорф.

(Повість Юлїя Верна).

(Дальше).

Частина третя.

Середземне море.

„Середземне море красне головно задля двох своїх прикмет: задля своїх гармонїйних берегів і живости та ясности свого воздуха і сьвітла.... Таке море, як оно, гартує якось дивно чоловіка. Оно надає єму як найбільше витревалої і упругої сили; оно витворює раси, що найдовше держать ся“.

То сказав Мішле [1]) і правду сказав. Але на щастє для людий, природа, не чекаючи на якогось Геркулеса, розірвала скалу Кальпе від Абілї, щоби утворити пролив Ґібральтарский [2]). Можна спокійно не оглядати ся на то, що говорить деякий ґеольоґ [3]), і сказати, що той пролив був вже з давен-давна. Без него не було би Середземного моря. З того моря випаровує направду три рази тілько води, кілько єму доносять всї ріки, що до него впадають. Коли-б отже через той пролив не допливала вода з Атлянтийского океана, то з него зробилось би було вже давно, може ще богато соток лїт тому назад мертве море, і оно не було би таке живе, яким, поправдї сказавши, єсть нинї.

Отже тут, десь в якійсь найбільше укритій і нїкому незнаній сторонї сего величезного моря Середземного, жив собі й ґраф Сандорф — а він, бачите мусїв аж до послїдної хвилї, аж до довершеня свого дїла, все ще називати ся доктором Антекіртом — і користав з того, що всї думали, мов би то він вже давно помер.

На нашій земли суть два Середземні моря, одно в старім а друге в новім сьвітї [4]). Американьским Середземним морем єсть залив Мехіканьский; море се займає не менше як чотири і пів мілїона крадратових кільометрів. За то Середземне море старого сьвіта, хоч займає лиш два мілїони вісїмсот тисячів пятьсот двайцять і два квадратових кільометрів, єсть в своїм розложеню далеко ріжнороднїйше і має богато заливів і заток та поменших частий, що суть досить просторі та заслугують вповнї на назву моря. От хоч би грецкий архіпеляґ [5]), море повисше острова Крети, долїшне Лїбійске море, Адрийске море межи Італїєю, Австриєю, Туреччиною і Грециєю; Йоньске море, що обливає Корфу, Занте, Кефальонію і другі острови; Тірреньске море на заходї від Італїї, море Еольске, там де громадка лїпарийских островів, залив лїоньский, залив ґеновский, а на полуднє від него море Лїґурийске, залив Ґабес, затока тунезиньска; обі Сирти, що так глубоко врізують ся в африканьску сушу помежи киринейский півостров а Тріполїс.

А де-ж би доктор Антекірт вибрав собі

[1]) Юлїй Мішле (Jules Michelet) славний француский історик і фільософ; родив ся 1798 в Парижи, а помер 1874 в Ґіер!

[2]) У стародавних народів, як Фенїкіян, Греків і Римлян, що жили над Середземним морем, була повірка, що пів-божок (нїби бог а чоловік) Геркулес (Гераклїй, Мелкарт) розірвав Европу і Африку, котрі держали ся разом в тім місци, де нинї полудневий кінчик Европи пригірок Ґібральтар, званий в стародавних часах Кальпе, а напротив него в Африцї, коло міста Цевти гора звана давнїйше Абіля і впустив воду з Атлянтийского океана. Тогди кажуть настала потопа і утворилось Середземне море. В тім місци єсть нинї пролив Ґібральтарский.

[3]) Ґеольоґом зве ся учений, що із всїляких скал та закаменїлих звірят і ростин в земли дослїджує, в який спосіб творила ся наша земля. Ґеольоґи отже кажуть, що Середземне море було вже давно перед тим, заким у людий настала згадка про якусь потопу, але то море було тогди инакше; проливу ґібральтарского ще не було, а був довгий канал, що ішов через нинїшну Францию, туди де нинї ріка Рона.

[4]) Европа, Азия і Африка — то старий сьвіт, а Америка і Австралїя новий.

[5]) Архіпеляґом зве ся море, де єсть богато островів при купі.

били ми з природної конечности, бо наше міщаньство стоїть фактично на боцї; оно єсть доси у нас як би тою мертвою точкою, через котру переходять дві дїлаючі сили. Аж коли із тої мертвої точки вийде сила, тогди й наше міщаньство можна буде також брати в рахубу.

В чім же причина так великої ріжницї, такого контрасту межи нашим селяньством а его інтелїґенциєю? На наш погляд в тім, що підчас коли цїла маса селяньства відчуває природно потребу консолїдациї, то з інтелїґенциї відчуває ту потребу не половина може, не трета або четверта, але ледви може десята часть. Отсе будемо старати ся доказати.

Перегляд полїтичний.

Рада громадска в Країнбурзї надала одноголосною ухвалою п. Мінїстрови просьвіти др. Мадейскому почетне горожаньство, яко знак признаня і вдячности за заведене словеньскої ґімназиї в тім містї. П. Мінїстер в сердечних словах подякував репрезентациї громадскій за то відзначене.

N. fr. Presse зазначує, що теперішна подорож Є. Вел. Цїсаря до Галичини буде тим відзначати ся, що Монарха буде окружений всіма своїми мінїстрами з виїмкою мінїстра справедливости ґр. Шенборна і мінїстра краєвої оборони ґр. Вельзерсгаймба.

Fremdenblatt доносить на основі автентичних інформаций, що стан здоровля царя не дає зовсїм нїякої обави. Безвзглядний спокій єсть найлїпшим средством на его недугу, викликану кількома наворотами інфлюенци.

Цанков, котрий перебуває тепер в Бїлградї заявив, що позістане там лиш два або три днї. Він думає поїхати зелїзницею до Болгариї і буде пробувати дістати ся туди через Царброд. Він тої гадки, що законним способом не можуть ему заказати повороту до краю. Тепер вже відпала і та причина до того, що він не хотів признати князя, позаяк він в своїй відозві виразно признав князя. Коли єму мають що закинути, то нехай ставлять его перед суд. Він готов ставити ся і відповідати перед судом. Коли-б его таки не пустили, то він поїде до Константинополя і буде звідтам старати ся дістати до Болгариї.

З Шанґаю доносять, що Хінцї при помочи 5000 Корейцїв побили знову японьску армію і відперли єї аж до Каі-Соенґ, на 40 миль від Сеула. Хінцї поступають дальше, а Корейцї їм помагають. Здає ся однакож, що і ся вість відносить ся лиш до якоїсь стички межи малими відділами обох армій.

Новинки.

Львів дня 31 серпня.

— **Перенесеня.** Дирекция почт перенесла офіцияла Казимира Палеолога з Тернополя до Кракова, а асистентів: Адольфа Розенравха з Підволочиск до Тернополя, Алекс. Богуса зі Львова до Нового Санча, Івана Клеменсевича з Нового Санча до Львова і Антона Екерта з Бяли до Коросна.

— **У Львові** перебувають тепер два наші мінїстри: др. Пленер з женою і ґр. Шенборн, принимані ту з щирою гостинностию. Мінїстри звиджують докладно виставу, котра їм в значній мірі поясняє теперішний стан Галичини.

— **Барон Мунді** лишив працальний лист, в котрім подає причини самоубийства. Такими причинами були: неохота до житя і фізичні терпіня. В тім послїднім листї взиває денникарство, щоби взяло его в оборону, если би его крок зле і фальшиво понято. Лист кінчить ся працанєм знакомих осіб.

— **Львівскі кандидати адвокатури** запрошують на день 1 вересня на 7 годину вечером всїх товаришів пробуваючих у Львові до салї нарад комнати адвокатів (улиця Кароля Людвика ч. 3) для вибору комітету, маючого устроїти віче кандидатів адвокатури з цїлої Галичини і для обговореня того віча. З огляду на важність справи просить ся о найчисленнїйшу участь.

— **З Будзанова пишуть нам:** Ратунковий комітет, заложений дня 24 липня с. р. в Будзанові для узбираня запомог для громад повіта судового Будзанів, навіщених градобитем дня 13 липня с. р., здає справу з дотеперішної своєї дїяльности. На навіщених градобитем мешканцїв Будзанова і цїлого повіта зложили доси слїдуючі датки пп.: староста теребовельский Василевский 30 зр., о. Володислав Дроздовский 10 зр., о. Чемериньский 1 корець жита, рад. Янишевский 10 зр., нотар Видавский 10 зр., о. Бутиньский 10 зр., судя Кульчицкий 10 зр., каса ощадности у Львові 100 зр., рим. кат. уряд парохіяльний в Хомяківцї 15 зр. 44 кр., о. Барусевич з Пельницї 3 зр., каса ощадности в Теребовли 20 зр., видїл ради пов. в Теребовли 100 зр., рим. кат. уряд парохіяльний в Скалї 25 зр., о. декан Громницкий з Вучача 5 зр., Конвент оо. Домінїканів в Чорткові 5 зр., п. шамбелян Фр. Мисловский із Звиняча один стіс дров; рим. кат. уряд парох. з Белза 5 зр. Всїм благородним жертводавцям в імени бідного населеня складає щиру подяку — *Комітет.*

— **Про бурю,** що була у нас минувшого понедїлка, доносять з Самбора, що она лютила ся там перед північчю. Вихор був такий сильний, що повиривав з корінем старі дерева в садї адвоката Іжичека, а злива перервала на довший час комунїкацию між містом і зелїзничим двірцем. — В Кропивнику, коло Мизуня в часї згаданої бурі ударив грім в церков і спалив єї. Огонь обхопив в однїй хвили цїлий будинок і в короткім часї остали з церкви лише згарища. З церкви удало ся з великим трудом уратувати часть церковних риз і инших річий, а також сьв. Дари, котрі ще в почи перенїс о. Дорожиньский до матерної церкви в Мизуни. Церков була обезпечена всего на 1200 зр., отже для такого бідного сїльця, як Кропивник, єсть сей пожар церкви великою шкодою. Завдяки енерґічній помочи селян, удало ся охоронити село від грозячої небезпечности.

— **Огнї.** В місяци серпни с. р. було в стрийскім повітї кілька огнїв. Дня 22-го в Завадові згоріли три загороди селяньскі, вартости 2400 зр. — Дня 24-го в Дубровi коло Стрия згоріли чотири загороди, вартости 11.400 зр. Причиною огню була неосторожність дїтий. — Дня 26-ого в Стрию на Ланах долїшних згоріли дві шопи зі збіжем, вартости 1200 зр. — Дня 23-ого в Синевідзку вижнім спалили ся чотири загороди, вартости 2790 зр. Як на один місяць і на один повіт, досить. — В Кудринцях борщівского повіта в дворі наробив огонь шкоди на 8000 зр.

— **Буря,** що була 27 серпня вечером, зро-

тут в сім мори на мешкане таке укрите місце, котрого береги ще мало знані? В сій, своїм обемом величезній долинцї є ще сотки, ба тисячі поменших островів. Трудно би було вичислити всї їх пригірки та затоки. А кілько то народів всїляких рас, всїляких обичаїв, та полїтичних відносин жиє на сих побережах, на котрих істория людскости більше як від двайцяти соток лїт витиснула свое пятно! Тут живуть: Французи, Італїянцї, Іспанцї, Австрияки, Турки, Греки, Араби, Єгиптияни, Тріполїтанцї, Тунезийцї, Мароккани, — навіть Анґлїйцї на Ґібральтарі, Мальтї і Кипрі! Три одноліті сушї або континенти творять береги сего моря: Европа, Азия і Африка. Отже де завів собі резиденцию ґраф Сандорф, котрий тепер називає ся доктор Антекірт — імя дороге для людий на Всходї — і де розгравалась проґрама его нового житя? Петро Баторий мав то незадовго довідати ся.

Розкривши на хвильку очи, став він знову без памяти і так само без чутя, як тогди, коли доктор лишив его дома в Дубровнику, як би неживого. Тогди то виконав доктор один із тих досьвідів на людскій природї, в котрих воля грає так велику ролю, а о котрі дивних обявах вже нїхто не сумнїває ся. Обдарований незвичайною силою піддаваня [6]), міг він навіть без маґнезіового сьвітла і без сьвітячого ґузика, просто лиш своїм проникаючим поглядом, викликати в Петрі стан гіпнотичний і піддати

[6]) Піддаванє або суґґестия, єсть то спосіб, яким один чоловік може вплинути на другого так, що тот піддасть ся ему, переймає его волю, слухає его і робить то, що той ему каже, а не має сьвідомости того, що і длячого так робить. Піддаваня уживають в гіпнотизованю і до того казано давнїйше дивити ся в який сьвітячий предмет.

ему на місце его волї свою власну волю. Петро, ослаблений упливом крови, не давав вже нїякого знаку житя, заспув і на волю доктора знову пробудив ся. Тепер розходило ся о то, щоби піддержати погасаюче житє. Трудна справа, бо треба було величезної старанности і всякої помочи лїкарскої штуки. Доктор не съмів у тим нічого занедбати.

— Буде жити!... Я хочу, щоби він жив! — говорив він сам до себе. — Чому не було менї в Котарі виконати мого первістного пляну?... Длячого приїзд СаркаНього до Дубровника здержав мене і не дав менї вирвати его із сего проклятого міста.... Але я таки его уратую!... Нехай Петро Баторий стане ся колись в будучности правою рукою Матія Сандорфа!

Від пятнайцяти лїт думав доктор Антекірт лиш над тим, як би то пімстити ся і відплатити ся. Не забув на то, чим зобовязав ся супротив Стефана Баторого і Володислава Затмара та самого себе. Тепер настала пора дїланя і длятого приїхав був на „Саварені“ до Дубровника.

За той довгий час доктор дуже змінив ся, так, що нїхто був би его не пізнав. Єго волосе, коротко обстрижене як щітка, було зовсїм посивіло, а лице стало якесь безбарвне. Єму було пятьдесять лїт і він чув ще в собі молодечу силу, але був вже спокійний і холодний, як старий. Тим, що виділи перед собою поважного і студеного, як лїд, доктора Антекірта, було би нїколи не прийшло на гадку его кучеряве волосе, его сьвіжа, румяна барва лиця і з венецияньска білява борідка, яку молодий ґраф колись носив. Але він набравшись ще більше досьвіду і загартувавши свое тїло, був одною із тих твердих як зелїзо натур, о котрих можна сказати, що від них дрожить маґнетична голка, скоро лиш они до неї зблизять ся. То-ж і з сина Стефана Баторого хотів він зробити такого самого, як і він.

Впрочім доктор Антекірт був вже від довшого часу послїдним з родини Сандорфів. Читателї ще не забули, що він мав дитину, доночку, котру по его арештованю віддано в опіку пани Ляндек, жінцї управителя замку Артенак. Та дївчинка, — їй було тогди два роки — була одинокою спадкоємницею ґрафа. Коли-б дожила вісімнайцятого року житя, мали їй віддати половину маєтку єї батька. Тим самим вироком, котрим засуджено єї батька на смерть і сконфіскoвано его маєток, зроблено їй тоту ласку. Позаяк управителя Ляндека полишено і дальше управителем засеквестрованої части посїлостий в Семигородї, то він і его жінка з дитиною лишили ся на замку та постановили присьвятити цїле свое житє тій дитинї. Але видко, що вже якась така судьба повисла була над родиною Сандорфа, котра складала ся ще лиш із сеї маленької дитини. В кілька місяців по засудженю заговірників в Триестї і по тих подіях, що по тім наступили, пропала десь дитина і не можна вже було єї відшукати. Знайшли лиш капелюшок на березї одного із тих потоків, що перепливають через парк. Не що иншого, лиш вода понесла дитину десь в яку із тих пропастий, котрими пливуть карпатскі бистрицї; дальшого слїду не знайдено нїякого. Для Рожени Ляндекової, жінки управителя, було се смертельним ударом; в кілька недїль по сїй пригодї она померла. Мимо того не хотїло правительство зробити нїякої зміни в своїй постанові. Часть Сандорфової посїлости позістала і дальше під секвестром і она мала аж тогди припасти державі, коли-б спадкоємниця, котрої смерть

била значну шкоду пани Гацицовій в Дуньковичках під Перемишлем. Вихор завалив стайню, в котрій було 54 штук рогатої худоби і убив з них 19 штук, вартости 1600 зр. Решту худоби виратувало войско 58 полку піхоти з недалекої кріпости ч. XI.

— **Нещасні пригоди.** Дня 7 серпня в ріці Стирі кунав ся парібок Данило Матюк зі Смарова в Брідщині. Був дуже втомлений по сінокосах і мабуть від удару серця згинув в ріці. Погибели его приглядав ся швагер Василь Стельмах, котрий бояв ся ратувати Данила, бо не вмів пливати. — Олена Матійчук 17-лїтна донька Николи, господаря з Ключева великого, упала з воза, наладованого сїном, на вили, сперті о віз, і пробила ся на смерть. — Трилїтна дитина Івана Цининьского з Раківчика, оставлена без догляду, втопила ся в потоцї.

— **Банкротство** чотирех братів Зіґлїв зробило у віденьских кругах купецких немалу сензацию. Ті братчики належали до таких купців, що справдї з нїчого легким коштом хотїли доробити ся великого маєтку. Тому пять лїт Юлїй, Франц, Мавро і Альберт Зіґлї заложили у Відни великий магазин, котрий хотїли вести без гроша. Тому, що не мали капіталів, отже почали кредитом. Щоби викупити одні векслї, підписували другі. Довги росли з року на рік. Почали брати пробувати щастя на біржи, але й ту їм не повело ся. Нарештї взяли ся фалшувати векслї, але в той спосіб лише відложили катастрофу. Доведені до розпуки, два братчики утекли, а двох зловила полиция. Они винні 280.000 зр., а їх магазин був варт лише 1500 зр. То значить, мати сприт, щоби людий натягнути на 280.000 зр.!

— **По пяному.** Господар Андрій Твардовский в Дамінячах коло Бохнї, справляв дня 20 с. м. забаву. На забаві була і Каролина Шевчикова, котра горівки не виливала на землю, тілько в горло. Мужа еї Михайла не було на забаві; він сидів дома і ждав до самої північи на любу жінку. Далї стало єму маркотно, що жінка так забуває ся, пішов до Твардовского і перебив жінцї забаву, забравши еї силоміць до дому. По дорозї почав сварити еї, чого по ночи волочить ся, і розсердив ся так, що дома рішив навчити жінку розуму при помочи палиці. Але жінка зваживша вирвала єму палицю з рук, прогнала чоловіка з хати і замкнула двері. Чоловік шукав способу добути ся до хати через вікно, та ледви всунув голову до хати, жінка ударила его коромеслом по голові так, що той без памяти упав на землю. Не обійшло ся то всьо без крику, так що то почули два сторожі нічні і прибігли на ратунок. Розлючена Шевчикова збирала ся в тій хвили знущати ся над мужем, та сьвідки її перешкодили. Шевчик помер по двох днях тяжкої муки, а Шевчикову замкнули до вязниці.

— **Убийство.** В Липі на Угорщинї жила молода дївчина Ерчі Соморі, котра була глуха і нїма, але притім незвичайно гарна. Дня 22 с. м. пастух Петро Тарі найшов ту дївчину задушену в рові. Почали слїдити за убийником і дійшли, що то 24-лїтний парібок Стефан Доргош задушив еї. Доргош, званний „красний Пішта", мав з дївчиною любовні зносини, котрих наслїдки були єму дуже немилі. Не хотїв женити ся з глухонїмою любкою, на що могло занести ся, і позбув ся еї в такий нелюдский спосіб. Гарного Пішту увязнили.

— **Вчинок божевільного.** В Камінній на Буковинї жив господар Іван Носсей, котрий в роцї 1886 в страшний спосіб забив свою жінку. Лїкарі сказали, що Носсей був несповна розуму, і его взяли до шпиталю божевільних. Тому два роки випустили его зі шпиталю, яко вилїченого. Носсей замешкав у своїм селї. Дня 24 с. м. напав він на свою сестру і сокирою порубав еї на смерть, почім утїк. Селяни і жандарми почали его переслїдувати, але не могли зловити. На другий день голод пригнав Носсея назад до села, де мав ще двох братів. Один брат почав глядати для него страви, а другий дав знати жандармериї. Замітивши се, божевільний вилїз на дах, там вирвав кілька цегол і почав кидати на жандармів. Жандарми не мали иншого способу, тілько застрілили божевільного, котрий від ран помер того самого дня.

— **Незвичайного злочинця** покарав смертию суд в Леве у Франциї. Вчера рано стяли там ґільотиною голову сьвященикови Бріно, котрий убив свого пароха. Перед смертию Бріно висповідав ся і зовсїм спокійно ішов під ґільотину. Вісїм тисяч людий приглядало ся смерти сего убийника, що своїй пристрасти дав таку волю і не зважав на свій стан. Коли відрубана голова сьвященика впала в підставлений кіш, тисячі людий стали плескати в руки і кричати „браво".

— **Подорож проти волї.** На Фелїксдорфских полях коло Відня відбувають ся тепер проби стріляня ґранатами до бальонів. Звичайно з одного бальона, привязаного до землї, приглядає ся призначений официр наслїдкам згаданого стріляня. Бальони ті наповняють ґазом в арсеналї военнім і потім переносять їх на поле вправ. В той спосіб приготовлений бальон, „Ганновер", під котрим в лодцї сидїв поручник Дворжак, переношено вчера на поля. Вояки держали бальон за линви. Коли мали оминути дроти телеґрафічні, кілька вояків пустило линву. Бальон піднїс ся в гору, а з ним і два вояки при линвах. Вояки пустили линви і впали з незначної висоти на землю, а поручник Дворжак полетїв з бальоном в хмари і не знати, де подів ся. Дворжак не мав анї що їсти, анї тягарів потрібних до бальону, анї котвицї, а сли би і мав гроші при собі, то в хмарах нїчого не купив би і міг би замерзнути. — Нинї прийшли вісти з Зуправи на границї Босни і Хорватиї, що там о год. 5. вечером вчера упав бальон „Ганновер", мабуть разом і з Дворжаком, бо того не доносять. Отже бальон лїтав у воздусї 16 годин.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 31 серпня. Угорске бюро кореспонденцийне доносить, що вість подана ґазетами, мов би то примас Вашарий мав їхати до Риму в справах церковно-політичних, есть хибна, позаяк межи ним а Ватиканом нема нїякого непорозуміня.

Антверпія 31 серпня. Конґрес мировий припоручив межинародному бюрови мировому, щоби оно поробило кроки у правительств европейских в цїли залагодженя непорозумінь межи Хіною і Японом та скорого закінченя війни. Бельґійске правительство жертвувало знову конґресови 1500 франків, а король Леопольд висказав конґресови телеґрафічно свою симпатию.

Катанія 31 серпня. Коло Капофеццель прийшло межи тамошними рибаками до бійки. З одної сторони стануло до битви 32 людий з Авґусти, а з другої 22 людий з Катанії. Майже всї рибаки суть покалїчені, декотрі з них навіть тяжко.

не стверджено після закона, не появила ся аж до означеного часу і не упімнула ся о свою спадщину.

То був послїдний удар, який дістав ся родинї Сандорфів, бо зі смертию послїдного потомка сеї благородної і могучої родини, кінчив ся і цїлий рід. Час впрочім робив свое і незадовго як ся подія, так і все инше, що вязало ся з заговором в Триестї, пішло в непамять.

Граф Матій Сандорф перебував тогди в Отрантї і жив там так, що его нїхто не знав; там і довідав ся він о смерти своєї дитини. З нею щезло і все, що остало ся ще було єму по ґрафини Ренї, котра лиш так короткий час була его жінкою, а котру він так дуже любив. Як прийшов він, що нїхто о тім не знав, так і виніс ся він з Отранто, і нїхто не був би в силї сказати, де він розпочав відтак нове житє.

Коли він в пятнайцять лїт опісля вирinув знову, нїхто не здогадував ся, що то він той, що грає ролю доктора Антекірта.

Матій Сандорф жив отже виключно лиш тою гадкою, щоби виконати свої пляни. Був тепер лиш сам один на сьвітї і мав доконати лиш одного дїла, котрого довершене уважав своєю сьвятою задачею. В кілька лїт опісля, коли покинув Отранто, коли став ся могучим через ту силу, що лиш сама одна робить чоловіка богачем, серед обставин, які вараз пізнаємо, коли нїхто не знав нїчого про него, почав він слїдити за тими, котрим хотїв відплатити, взглядно на котрих хотїв пімстити ся. Петро Баторий — таке було єго намірене від давна — мав єму помагати в тім дїлї справедливости. Він найшов собі аґентів по всїляких містах на побережу Середземного моря, платив їм добре, але за то жадав, щоби они мовчали як камінь о его роботї. Они лиш переписували ся з доктором то при помочи скорих кораблїв, то підводним телеґрафом, що сполучав остров Антекірту з електричними дротами на Мальтї, а Мальту знов з Европою.

Через то, що він і сам слїдив на підставі справоздань своїх аґентів, впав він наконець на слїд тих, що посередно або безпосередно стояли в звязи з заговором ґрафа Сандорфа. Він сторожив їх здалека, звідував ся, що они роблять і ходив за ними через чотири чи пять лїт, так сказати би, слїд в слїд. Він знав, що Сіляс Торонталь покинув Триест та переніс ся з жінкою і дитиною до Дубровника. Слїдив за Сарканїем по всїх містах, куди той їздив і тратив его маєток, слїдив за ним і у всхідних сторонах Сицилії, де він з своїм товаришем Цїроном придумував способи, як би відтак весело жити та гуляти. Він знав, що Карпена покинув Ровіньо та Істрию і пішов до Італії, а відтак до Австриї та доти дармував, доки стало єму юдиного гроша. Він був би певно визволив Андрія Феррата з вязниці в Штайнї в долїшній Австриї, де той покутував за свое благородне поступлене з втїкачами в пізиньскої башнї, коли-б так до кількох місяців вже смерть сама не була его визволила. Єго дїти, Мария Люїджі, покинули також Ровіньо і десь бідували. Але они десь так сховали ся, що годї їх було відшукати. Паню Баторову, що з сином Петром і Бориком, давним слугою ґрафа Володислава Затмара, осїла була в Дубровнику, не спускав доктор з ока і звістно, що він післав був їм значну суму гроший, котрих однакож горда і відважна панї Баторова не хотїла приймити.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важкий від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·35	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Віднї (I. Johannesgasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зі. звалють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.